

Miljöberättelse

Företagets Miljöberättelse 2021

Årligen följer vi upp och sammanfattar resultatet av vårt miljöarbete i en miljöberättelse. Detta görs för att vi och andra intressenter ska få en samlad bild av hur miljöarbetet fungerar och för att säkerställa att vi arbetar mot ständiga förbättringar.

Miljöberättelsen finns tillgänglig för våra intressenter t.ex. på vår hemsida eller skickas ut vid förfrågan.

Hela verksamheten omfattas av miljödiplomeringsen.

Angående COVID-19: Pandemin har påverkat verksamheten på alla plan. Föreställningar har ställts in/genomförts i liten skala utan publik, serveringen har varit stängd, och personalen har i största möjliga mån arbetat hemifrån. Det har varit ett rörigt år med mycket omplanering. Detta påverkar även vårt miljöarbete, vilket berättas om i miljöberättelsen. Statistik och åtgärder påverkas i hög grad. Årets rapport speglar det nuvarande läget.

Uppföljning av miljömål

Vi har gått igenom miljömål och åtgärder. Kommenterat huruvida åtgärderna har genomförts och om det räckt för att miljömålet ska nås. Vi har också analyserat varför målet nåddes eller ej. I möjligaste mån har vi samlat in siffror för att kunna redovisa vår förbättring.

Miljöaspekt	Transporter – Fossilfria transporter		
Mål 1	Transporter med ägda fordon ska vara oberoende av fossil energi och för övriga transporter ska fossilberoendet minska. Uppföljning: Andel förnybara drivmedel i % (eget fordon); uppskatta kg CO2 /Km.		
Åtgärd	Åtgärd genomförd		Kommentar
	Ja	Nej	
Öka andel gasbränsle som användas i företagsskåpbilen till 75%. Företagsskåpbilen drivs både av fordonsgas och fossilt bränsle.	☐	☒	Nuvarande fördelning: 50% Allt arbete har påverkats av Covid-19 pandemin.
Är mål 1 uppfyllt?¹	☐	☒	Detta mål har fler åtgärder planerade.
Analys²	Det har varit svårt att genomföra planerad åtgärd. Underlättande strategier har tagits fram och lagts till i åtgärdsplanen under miljömål. Detta inbegriper att informera alla som använder bilen om var tankstationer finns, att bevaka gas-andel i större grad för att kunna planera tankning bättre.		

	<p>Målet är framskjutet och även en undersökning om vad för fossilfritt fordon som kan passa verksamheten i framtiden är en planerad åtgärd.</p> <p>Arbetet med målet i sin helhet kommer fortsätta, såväl som ovan nämnda åtgärd.</p>
--	--

1: Vad blev resultatet av målet, med hur mycket nåddes eller nåddes inte målet.

2: Beskriv varför/varför inte målet uppnåddes. Kommer ni arbeta vidare med målet nästa period? Vilka ytterligare åtgärder kommer att genomföras för att nå målet då?

Miljöaspekt	Transporter – Interna resvanor		
Mål 2	Flygresor förekommer inte inom fastställd radie på 500 km räknat från Göteborg (ej relaterade till turné). Uppföljning av målet genom: Genomförda åtgärder utifrån resvaneundersökningen.		
Åtgärd	Åtgärd genomförd		Kommentar
	Ja	Nej	
Informera personal om gällande policy	☒	☐	
Är mål 2 uppfyllt?	☒	☐	
Analys	En rutin över att göra detta regelbundet kan med fördel upprättas.		

Miljöaspekt	Energi		
Mål 3	Minska energiförbrukningen med 10% jämfört med 2015. Uppföljning av målet genom: kWh/ m2 (erhålls av Göteborg Energi).		
Åtgärd	Åtgärd genomförd		Kommentar
	Ja	Nej	
Fullfölja installation av fjärrkyla – Stenhammarsalen. Åtgärd inplanerad under sommaren 2020.	☒	☐	
Optimeringsarbete med Higab. Gäller uppvärmning, fläktar, belysning i Stora salen samt hantering av manöverström till LED-belysningar däri.	☐	☒	Delvis. Det finns här många projekt, avklarade såsom pågående och framtida. Åtgärden skjuts fram i tid.
Är mål 3 uppfyllt?	☐	☒	Nästan, men 2020 var ett undantagsår med lite verksamhet.
Analys	Det förbrukades 174 kWh/m2 år 2015. Minskning innebär förbrukning på 156,6 kWh/m2. Under 2020 förbrukades 158,46 kWh/m2 (ej justerat för graddagar - justerat förbrukades 174,3 kWh/m2)		

	(Antalet graddagar under ett år är summan av dygnsmedeltemperaturernas avvikelser från en referenstemperatur.)). Elanvändning har gått ner men användning av värme och kyla ökat under 2020. Det finns flera möjliga förklaringar. Verksamheten måste fortsätta övervaka energinivåerna. Målet var satt att vara uppfyllt i slutet på 2021, men skjuts nu upp, devlis pga. Covid-19.		
Miljöaspekt	Inköp av varor och tjänster - Livsmedelsinköp		
Mål 4	Andelen ekologiska livsmedel ska uppgå till 70% av den totala livsmedelsbudgeten varav andel KRAV-produkter ska motsvara 20%. Uppföljning av målet genom: (Andelen ekologiskt)/(total livsmedelskostnad) samt (andel KRAV)/(total livsmedelskostnad).		
Åtgärd	Åtgärd genomförd		Kommentar
	Ja	Nej	
Andelen ekologiska livsmedel ska utgöra 70% av den totala livsmedelsbudgeten	☐	☒	50,8%
Andel KRAV-produkter ska motsvara 20% av den totala livsmedelsbudgeten.	☐	☒	17,2%
Är mål 4 uppfyllt?	☐	☒	
Analys	Verksamheten har inte varit i gång. Detta arbete måste fortsättas efter rådande pandemi och kan utvärderas först då.		

Miljöaspekt	Verksamhetens varor och tjänster - Livsmedelsservering		
Mål 5	Minska klimatpåverkan från måltidsserveringen. Uppföljning av målet genom: (Andel kött)/(total livsmedelskostnad) samt framtagande av hur restaurangen ska göra för att skapa hållbara menyer.		
Åtgärd	Åtgärd genomförd		Kommentar
	Ja	Nej	
Identifiera hur restaurangen påverkar klimatet genom val av olika livsmedel. Genom att betrakta alla livsmedel, inte enbart kött, kan restaurangen få en helhetsbild av vilka livsmedel som ska premieras för att skapa en hållbar meny.	☒	☐	Personal är medveten om hur olika varor påverkar klimatet.
Komma fram till passande verktyg för att mäta måltiders hållbarhet. Alternativ för detta är verktyg som kan demonstreras på restaurangens menyer.	☐	☒	Det finns i nuläget inte personella resurser för att genomföra detta. Samtal har förts med VGR om tillgång till verktyg.
Är mål 5 uppfyllt?	☐	☒	Delvis

Analys	Det finns en stor kunskap hos personalen, men i nuläget finns inte resurser för att genomföra mätning av hållbarhet. Åtgärder för att minska inköp av kött har genomförts och förhoppningsvis kommer detta synas i vår statistik framöver när måltidsverksamheten är i gång igen. Målet flyttas fram och omformuleras något för att bättre passa verksamheten och personalen.
---------------	---

Miljöaspekt	Verksamhetens varor och tjänster/Avfall - Matavfall	
Mål 6	Minska matavfallet med 70% jämfört med år 2016. Uppföljning av målet genom: Dokumentera hur många portioner som slängs vid större evenemang (så som konferenser). Utvärdera vad som slängs och varför.	
Åtgärd	Åtgärd genomförd	
	Ja	Nej
Öka medvetenheten om samt minska mängden matsvinn vid evenemang	☒	☐
Är mål 6 uppfyllt?	☒	☐
Analys	Effektiva insatser har kunnat genomföras. Sedan 2016 då detta arbete påbörjades har verksamheten kommit långt. Nytt mål sätts till att minska 15% från år 2018 då avfallsnivåerna sedan 2018 legat runt 4000kg per år.	

Verksamhetens miljöarbete

I miljöutredningen har vi bedömt följande [miljöaspekter](#) till att vara de mest betydande i vår verksamhet:

Våra betydande miljöaspekter	Så här har vi arbetat med dem under året ¹ .
Tjänsteresor/ egna transporter	<p>Verksamhetens enskilt största klimat- och miljöpåverkan är flygresor. En konflikt finnes i att Göteborgs Symfoniker AB har på uppdrag från regionen en vision att vara en av världens ledande orkestrar, vilket innebär att resor utomlands är en nödvändighet för att uppnå detta. Detta har diskuterats med VGR men kvarstår ännu som ett problem. En viss potential finns i den digitala tjänsten GSO-play, som möjliggör en alternativ konsertupplevelse. Digitala musikupplevelser har i större omfattning visats under året 2020-2021, som svar på rådande restriktioner i och med COVID-19-pandemin.</p> <p>Verksamheten klimatkompenserar mot VGR:s klimatväxlingskassa, vilken främjar hållbar transport inom regionen. En andra konflikt uppstår dock i att en större budget för transport skulle också kunna ge positiva resultat, till exempel genom fler turnédagar som kunde tillåta fler resor med tåg, men en större budget ligger i nuläget långt borta.</p>

Våra betydande miljöaspekter	Så här har vi arbetat med dem under året ¹ .
	<p>Ett sätt att minska hur mycket som flygs under turnéer där alternativ inte är möjliga är att arbeta logistiken och planera en kortare färdväg under orkesterns turnéer; detta uppnås lättare genom medvetenhet bland medarbetarna och samarbete mellan verksamhetens avdelningar.</p> <p>Under året 2021 planeras interna diskussioner kring ämnet – en satsning från miljögruppen. Under det gångna året har verksamheten också uppmanat medarbetare från planeringsavdelningen att medverka i miljögruppen.</p>
Verksamhetens varor	<p>En stor del av verksamheten är beroende av inköp, främst restaurangen. Påverkan sker både genom servering mot kunder, men också som inköpare mot leverantörer. Verksamheten driver denna fråga bland annat genom KRAV och Svanen som i hög grad främjar miljövänliga inköp gällande kemikalier, livsmedel, och övriga produkter.</p> <p>Under 2020-2021 har det varit mycket lite verksamhet för GSAB på grund av COVID-19-pandemin och det har medfört att varuflödena skiljer sig långt från det normala. Restaurangen har inte varit öppen sedan mars 2020. Det är därför svårt att analysera vårt nuläge, såväl som att arbeta aktivt med miljöaspekten.</p>
Inköp av livsmedel	<p>Livsmedel har en stor klimatpåverkan globalt och är därför här en betydande miljöaspekt. Restaurangen jobbar hårt med att öka andelen ekologiskt och KRAV-märkt bland inköpen, men under det gångna året har vi inte haft normal verksamhet och statistiken ser ut därefter. Andelen ekologiska livsmedel har sjunkit.</p> <p>Verksamheten lägger stor vikt vid att servera livsmedel med låg klimatpåverkan, exempelvis genom vegetariskt utbud, och vi vill här utveckla den redan befintliga kompetensen <i>ännu</i> mer. Dock har vi gång på gång behövt skjuta upp denna satsning på grund av personalförhållanden och COVID-19.</p> <p>En önskan att servera större vegetariskt utbud finns, men det är för nuvarande svårt att sälja till besökande kunder. Internt har verksamheten beslutat att inte längre köpa in kött till personalluncher – det kött som serveras där emellanåt kommer vara rester från den offentliga serveringen, och förhoppningsvis även minska svinnet därifrån.</p>
Miljökompetens	<p>En förhöjd kompetens inom verksamheten kan på individnivå bidra till en snöbolls-effekt inom samhället då anställda tar till sig kunskap och sprider den utanför verksamheten. Därtill ger en större kompetens hos personalen möjlighet att applicera dessa kunskaper inom verksamheten, och verksamhetens arbete går snabbare framåt.</p> <p>Genom en miljögrupp som förmedlar kunskap ut till sina respektive avdelningar, föreläsningar, samt andra insiktsgivande eller inspirerande evenemang strävar verksamheten för att integrera ett miljötank i allas vardag. Under 2020 fick miljögruppen representanter från orkestern för första gången.</p> <p>Ur miljöledningssynpunkt finns ett behov att förbättra efterföljningen av miljöutbildningsrutiner, då alla anställda inte fått sin grundutbildning när de ska.</p>

Våra betydande miljöaspekter	Så här har vi arbetat med dem under året ¹ .
	<p>Detta rör sig om personal som tidigare inte varit inkluderade i utbildningskravet och därför "fallit mellan stolarna", och personal som inte informerats ordentligt om utbildningskravet för nyanställda. Åtgärder har börjat sättas in här – till exempel uppdateras personalhandboken.</p> <p>En föreläsning för hela verksamheten om De globala målen ska genomföras 3/6 2021.</p>
El och värme	<p>Arbete pågår för att minska energiförbrukningen. Fastigheten renoveras allt eftersom, bland annat för energioptimering. Fjärrkyla installerades i Stenhammarsalen sommaren 2020. Dessa arbeten utgörs i samarbete med Higab som äger lokalen.</p> <p>Ett kontinuerligt arbete pågår dessutom med att förnya den energiförbrukande utrustning som finns i lokalerna. Alla lysen förutom ett fåtal lågenergilampor är nu utbytta till LED-lysen. Detta arbete har pågått länge och närmar sig nu sitt slut.</p>
Avfall	<p>Inom restaurangverksamheten är utvecklingen generellt mycket god i avseende till matsvinn, men målsättningen är att fortsätta verka mot ett minimum. Konferensverksamheten tenderar att ge större upphov till matsvinn än övriga restaurangverksamheten. Under 2020-2021 har avfallet givetvis gått ner i brist på verksamhet. Vi vår analysera våra avfallsmängder återigen när verksamhet bedrivs.</p> <p>En annan del av verksamheten som genererar mycket avfall är marknadsavdelningen där ett stort svinn av trycksaker uppmärksammats. Marknadsavdelningen reviderar vilka kvantiteter som är nödvändiga att trycka upp och nya rutiner har upprättats för att i slutändan säkerställa minskade avfallsmängder – dock har även detta arbete uppstannat då konserter blivit inställda.</p> <p>Vad verksamheten behöver göra är att identifiera källor till eventuellt onödigt avfall, så att insatser kan göras även där.</p>
<p>Om vi har något ytterligare miljöarbete som ligger utanför de betydande miljöaspekterna har vi beskrivit det nedan:</p>	
<p>Restaurangen är KRAV- och Svanenmärkt, samt en del av nätverket Hållbara restauranger. GSAB finns även representerade i VGR:s Strategiteam Livsmedel.</p>	

1: Om det är första året verksamheten miljödiplomeras beskriver ni hur ert miljöarbete har sett ut så här långt. Övriga beskriver årets miljöarbete.

Har miljöledningssystemet fungerat som det var avsett?	Ja	Nej	Kommentar
	☒	☐	<p>Miljöarbetet är förankrat i verksamheten. Det finns förbättringsområden inom arbetet, men ledningssystemet fyller sin funktion och driver GSAB framåt.</p> <p>Det har uppmärksammats brister i hur rutin kring grundutbildning i miljö följs, och i hur information om den förankras i verksamheten. Detta åtgärdas genom redigering av personalhandbok.</p> <p>Det har även funnits brister i tidigare register för grund- och vidareutbildningar. Vi förbättrar detta genom att utgå från Viatellus register.</p>

Vi har verksamhet med lokaler på flera fysiska platser	Ja	Nej	Om ja, har en internrevision ¹ genomförts? Av vem, var och när?
	☐	☒	

1: Internrevision genomförs årligen med intervjuer eller enkäter för att säkerställa att miljöledningssystemet omfattar och efterlevs på alla fysiska platser i verksamheten. Uppföljningen sammanställs och redovisas här i miljöberättelsen under punkterna 9.1-9.4.

Nyckeltal - sammanställning

Vi har följt upp våra [betydande miljöaspekter](#) och miljöförbättringar genom att redovisa och kommentera våra nyckeltal år för år.

Sammanställning av nyckeltal		År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	Kommentar till förändringen ¹
Omsättning		214 108	229 620	227 806	242 644	203 429	Covid-19-pandemin
Antal anställda		172	182	184	184	164	Covid-19-pandemin
Antal besökare		90 834	96 579	119 665	114 735	24 597	Covid-19-pandemin
Antal produktioner i konserthuset		139	149	212	232	93	Covid-19-pandemin
Miljöaspekt	Nyckeltal						
Transport – flygresor	Antal km/årsarbetare	1 618	2 280	2 528	1537	10 532	Tokyo tur och retur för 204 anställda. Färre antal anställda totalt.
Transport – bilresor (företagsfordon)	Antal km/årsarbetare	35	182	33	14	28	Färre antal anställda
Transport – utsläpp från bilresor (företagsfordon)	Andel förnybart drivmedel (%)	61	53	Ingen uppgift	Ingen uppgift	50	-
Energi – El, Fjärrvärme	El och fjärrvärme (kWh/m2)	168,38	170,19	170,7	162,05	155,48	Covid-19-pandemin

Sammanställning av nyckeltal		År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	Kommentar till förändringen ¹
Energi – El, Fjärrvärme, Fjärrkyla	El, fjärrvärme och fjärrkyla, (kWh/m2)	Ingen uppgift	Ingen uppgift	175,61	164,38	158,46	Covid-19-pandemin
Energi - Fjärrvärme	Fjärrvärme (kWh/m2)	71,11	76,93	73,24	71,8	74,6	Covid-19-pandemin
Energi – El	El MWh/produktion	7,76	7,68	5,27	4,46	10,03	Covid-19-pandemin
Energi - Fjärrkyla	Fjärrkyla (kWh/m2)	Ingen uppgift	Ingen uppgift	4,91	2,28	2,98	-
Vatten	M3/årsarbetare	16,60	14,19	11,01	10,81	8,6	Covid-19-pandemin
Inköp av varor och tjänster – kemikaliespridning	Andel miljömärkta kemikalier* (%)	57	55	55	55	55	Mindre diskmedel har använts i år, desto mer handsprit. Uppskattning svår att göra och verkligheten avviker antagligen från normalt.
Inköp av varor och tjänster – Miljöpåverkan livsmedel	Andel miljömärkta livsmedel (%)	47	53,5	64	60,9	50	Ingen normal verksamhet
Inköp av varor och tjänster – miljöpåverkan livsmedel	Andel oberett kött i restaurangen (%)	6,6	6,5	Ingen uppgift	2,5	6	Ingen normal verksamhet
Avfall – resursförbrukning från avfallshantering	Andel som sorteras på plats (%)	99	97	97	99,7	97	-
Avfall – resursförbrukning från avfallshantering	Andel avfall som återvinns (%)	79	74	75	77	74	-
Miljökompetens – medvetenhet och utbildning	Andel som genomfört VGR:s miljöutbildning (%)	Ingen uppgift	28	30	29	~30	I miljöhandbokens register mäts inte just detta tal, utan alla grundutbildningar.

1: Varför har nyckeltalet ökat/minskat? Om ni redan har kommenterat det i *Uppföljning av miljömål*, kan ni hänvisa dit.

*Andelen kemikalier som inte omfattas av restaurangen baseras på en kvalificerad gissning av miljöstrateg och miljösamordnare. Antagandet utgår också ifrån att 1 liter i genomsnitt väger 1 kg.

Utökade kommentarer till Miljöaspekternas nyckeltal

Transport – Flygresor: Något svårtolkat över år då Orkestern turnéerna kan se väldigt olika ut under olika år, därav markanta skillnader. År 2019 fanns möjlighet att åka många sträckor med tåg inom Europa. 2020 hade planerats stor turné till Japan – orkestern flög dit men vände direkt på grund av Covid-19-pandemin.

Energi – Denna trend kan som helhet anses avta. Trendbrottet 2016 kan förklaras genom att konserthuset var stängt under ca. 2,5 månader för renovering.

Vatten – Förbrukning anses vara fördelad ca 50/50 på besökare/anställda. Någon gång under 2016 uppstod en vattenläcka i en ventil, därav ökad förbrukning, läckan identifierades under slutet av 2017, förloppet återspeglas tydligt mellan åren 2015 - 2018. Däremot kan anmärkas att vattenförbrukningen efter jämfört med före läckan är något högre.

Inköp av varor och tjänster – Miljöpåverkan från livsmedel: Mätvärdet för kött är suboptimalt, även om vegetariskt i många fall är en bra tumregel vore det bättre att kunna mäta alla livsmedels påverkan (till exempel är avokado och mejerier miljöbovar).

På grund av mindre gynnsamma avtal har det uppstått problem med otillräckligt utbud hos leverantörer, och andel ekologiska livsmedel har därför minskat. GSAB arbetar för att lösa detta och återfå en god trend. Därtill har Covid-19-pandemin gjort tydligt avtryck i statistiken.

Avfall – En åtgärd som tidigare identifierats är svinnet under konferenser, och på det stora hela är det inom matsvinn störst framgångar nåtts i avseende på minskat avfall. Även trycksaker så som reklambroschyrer och program genererar ett stort avfall, och att finna sätt att minska det är ett pågående projekt. Andra delar av verksamheten är svårare att angripa, därav är det viktigt att identifiera eventuella brister och åtgärder till dessa. Avfallsmängderna under 2020 har inte varit normala, men andel som sorteras och återvinns ligger på ungefär samma värden, vilket är att förvänta.

Miljökompetens: Rutin på att anställda ska gå VGR:s webb-utbildning infördes 2018, och är nu en del av introduktion för nya anställda. Dock är det något missvisande att redogöra enbart för VGR:s utbildning här, då kompetensen är större än vad som antyds. Tidigare har andra grundutbildningar genomförts som inte redovisas här, och under både 2018 och 2019 ordnades en föreläsning under personaldagen. 2021 planeras ännu en föreläsning. Miljögruppen har dessutom genomfört bytardagar med miljötema i ett initiativ att öka miljömedvetenheten i vardagen.

Genomförda miljöaktiviteter år för år

Vi har årligen genomfört aktiviteter för att minska vår miljöpåverkan. Här följer tidigare års aktiviteter.

År	Genomförda miljöförbättrande aktiviteter
2018	PVC utfasat från restaurang
2018	Miljöbudget upprättad
2018	Plastemballage slopat för tidningen podiet
2018, 2019	En bytesdag har genomförts av miljögruppen
2019	Genomförd vidareutbildning inom miljö på personaldag
2019	Prenumerering på lagbevakning införts
2019	Föranmälan till personalluncher har införts
2019	Medlemskap i Hållbara Restauranger har erhållits
2020	Statistik förs över trycksaker och avfall
2019, 2020	Energieffektiviseringsarbeten
2020	Beslut om att buss tankad med HVO-bränsle används under turnéresor, då möjligt
2020	Nya medlemmar till miljögrupp
2020	Fjärrkyla installerad i Stenhammarsalen
2020	Beslut om vegetariska gemensamt ordnade måltider under turné
2021	Beslut om att kött ej köps in till personalluncher

Miljöberättelsen är utvärderad och godkänd av ledningen

210615
Datum

Namnteckning

STEN CRANNER
Namnförtydligande